

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-4-98 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-39/812-255
Karar Tarihi : 23.06.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Murat AYBER, M. Okan ALPAY

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - S.S. 33 No'lu Tefenni-Karamanlı Kooperatifi
Otogar içi Tefenni/Burdur

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Göltür Gölhisar Çavdır Seyahat Turizm Taşımacılık
San. ve Tic.Ltd.
Pazar Mah. Belediye Otagarı Gölhisar/Burdur

E. DOSYA KONUSU: Göltür Gölhisar Çavdır Seyahat Turizm Taşımacılık San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yıkıcı fiyat uygulandığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle; Göltür Gölhisar Çavdır Seyahat'in yıkıcı fiyat uyguladığı ifade edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 28.03.2011 tarih ve 2348 sayı ile intikal eden başvuru üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 12.04.2011 tarih ve 2011-4-98/İİ-11-174.MA sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu'nun 21.04.2011 tarih ve 11-25 sayılı toplantısında görüşülmüş, dosya konusu iddialara ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 14.06.2011 tarih ve 2011-4-98/ÖA-11-256.MA sayılı Önaraştırma Raporu, 17.06.2011 tarih ve REK.0.08.00.00-110.02.02/287 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-39 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; dosya konusu iddialara yönelik olarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

Dosya mevcudu bilgi ve belgeler ışığında ilgili ürün pazarı "karayolu ile yolcu taşımacılığı hizmeti" olarak tespit edilmiştir.

Önaraştırmaya konu şikâyetlerde ileri sürülen iddialar dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Burdur-Tefenni arası karayolu ile yolcu taşıma hattı" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Ulaştırma Bakanlığı'nın Sektöre Yönelik Düzenlemeleri

Bilindiği üzere 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu karayolu ile yolcu taşımacılığını düzenleyen temel yasa metni niteliğindedir. Ayrıca söz konusu Kanun kapsamında Ulaştırma Bakanlığı tarafından çıkartılan Karayolu Taşıma Yönetmeliği ve Karayolu

11-39/812-255

İle Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ de ilgili alana dair düzenlemeler içermektedir.

4925 sayılı Karayolu Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarının, taşımacıların, taşıma acentelerinin, taşıma işleri komisyoncularının, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerinin, taşıma işlerinde çalışanlar ile taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıların kanun kapsamına girdiği belirtilmiştir. Ayrıca, yine aynı maddede il sınırları içerisindeki taşımalar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların düzenlenmesi il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklere ve belediyelere söz konusu Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esasları dâhilinde bırakılabileceği ifade edilmiştir. Uygulamada, il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valilikler, belediyeler tarafından belirlenen tavan fiyat tarifeleri ilgili odalarca onaylanmaktadır¹. Söz konusu Kanun'un mevcut dosyayı ilgilendiren maddeleri aşağıda sıralanmıştır:

60 **Karayolu Taşıma Kanunu**

Yetki Belgesi Alma Zorunluluğu ve Taşıma Hizmeti

Madde 5: "Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan yetki belgesi alınması zorunludur.

..."

Ücret ve Zaman Tarifeleri

Madde 11: " Düzenli yolcu ve eşya taşımaları, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır ve Bakanlığa bildirilir.

70 *Ücret tarifelerine uyulması ve bu tarifelerin görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerine asılması ve taşıtlarda bulundurulması zorunludur.*

Yolcu ve eşya taşıma, yükleme, boşaltma, depolama ve aktarma hizmetleri de dâhil olmak üzere ücret tarifelerinin, ülke ekonomisi ve kamu yararı aleyhine sonuç vermesi ve aşırı ücret uygulanması veya rekabet ortamının bozulması halinde ve gerektiğinde taban ve tavan ücretleri Bakanlıkça tespit edilebilir.

Ücret tarifeleri başlangıç ve bitiş noktaları arasında gidiş ve dönüşte aynı şekilde düzenlenir. Değişik fiyat tarifesi uygulanamaz.

Düzenli yolcu ve eşya taşımaları zaman tarifesine tabidir. Taşımacılar tarafından geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanan zaman tarifeleri, Bakanlıkça onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

80 ..."

Şehirlerarası yolcu taşımacılığı ile ilgili bir diğer düzenleme ise "Karayolu Taşıma Yönetmeliği"dir. Bu yönetmeliğin dosya kapsamında önemli ve ilgili görülen maddeleri ise şöyledir:

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

Ücret Tarifeleri

Madde 38- a)Düzenli yolcu, eşya ve kargo taşımaları ile ilgili ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır. Bu ücret tarifelerinin uygulamaya konulmasından önce, yetki belgesi sahiplerince Bakanlığa bildirilerek "Görülmüştür" şerhinin alınması zorunludur.

90 *b) Yetki belgesi sahipleri, ücret tarifelerine uymak zorundadırlar.*

¹ http://www.soforlerodasi.org/mevzuat/min_yon.html

...

d) Ücret tarifeleri başlangıç ve bitiş noktaları arasında gidiş ve dönüşte aynı şekilde düzenlenir. Aynı güzergâh üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifesi uygulanamaz.

(Değişik: RG 19/11/2006- 26351) e) Yetki belgesi sahipleri tespit edilmiş ücret tarifelerinin üzerinde ücret alamaz ve % 30'dan fazla indirim uygulayamazlar. Ancak, önceden Bakanlıktan izin almak sureti ile belirli bir süre için, kullanılan taşıtın toplam koltuk sayısının %10'unu aşmayacak sayıda koltuk için herhangi bir orana tabi olmaksızın özel indirim uygulanabilir.

100 **(Değişik: RG 9/9/2005-25931) f) Ücret tarifeleri asgari dört aylık, azami altı aylık süreler halinde belirlenir. Belirlenen süreyi takip eden otuz günlük süre içerisinde yeni ücret tarifesi için Bakanlığa müracaatta bulunulmazsa, ücret tarifesi bitim tarihi itibarıyla altı aydan az olmamak üzere herhangi bir işleme gerek kalmaksızın uzar ve geçerli olur. Ancak, altı aydan az olmayan bu sürenin bitiminden sonraki herhangi bir tarihte ilgilinin müracaatı halinde, yeni ücret tarifesi talebi kabul edilir.**

Bakanlık, taşıma maliyetlerine etki eden unsurların önemli orandaki artış ve azalışlarını dikkate alarak bu süreyi uzatabilir veya kısaltabilir.

110 **g) Ücret tarifelerinin geçerlilik süresini tamamlayan taşımacılar, bu sürenin sonunda fazla ücret içeren yeni bir ücret tarifesi alabilecekleri gibi, aynı veya daha düşük ücret içeren yeni bir ücret tarifesi de alabilirler. Ancak, bir önceki tarife göre daha düşük ücret uygulamalarında, bu ücret tarifesinin alındığı tarihten itibaren asgari dokuz ay geçmedikçe tarife değişikliği talebi yapılamaz ve yeni bir ücret tarifesi verilmez.**

Denetim

Madde 71: "Yetki belgesi sahiplerinin Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında yer alan her türlü faaliyetleri Bakanlığın denetimine tabidir."

120 Bu kapsamda değinilmesi gereken son düzenleme ise Karayolu İle Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ'dir. Seyahat firmalarınca uygulanacak bilet fiyatlarının belirlenmesinde Ulaştırma Bakanlığı'nın bu Tebliği temel oluşturmaktadır. Anılan Tebliğ ile karayoluyla şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapacak olan D1 yetki belgesi sahiplerinin uyacakları ve kilometre esasına göre uygulanacak olan asgari taban ücret tarifesi belirlenmiştir.

I.3. Değerlendirme

Temel iddia, Göltür Gölhisar Çavdır Seyahat'in yıkıcı fiyat uyguladığıdır. Konuyla ilgili olarak, hakkında inceleme yapılan teşebbüsten, Ulaştırma Bakanlığı'ndan onaylı fiyat listeleri istenmiştir.

130 Buna istinaden elde edilen 08.04.2011 tarihli T.C. Ulaştırma Bakanlığı, Antalya Ulaştırma Bölge Müdürlüğü tarafından onaylanan şehirlerarası yolcu taşıma fiyat tarifesinde², şikâyet edilen teşebbüsün çalıştığı hatlarda uygulayacağı bedeller belirtilmiştir. Yine aynı belgenin 4. maddesinde "belirlenen ücretlerin ancak %30'una kadar indirim uygulanır" ifadesi yer almaktadır.

Göltür Gölhisar Çavdır Seyahat'in ..... adet öz mal araca sahip olduğu bildirilmekte olup bunların ruhsat fotokopileri tevsik edilmiştir. D 1 Yetki belgesinde ..... adet öz mal otobüs kayıtlıdır ki kalan ..... adet araç asli faaliyet alanı dışında kullanılan ticari taşıtlardır. 08 Nisan 2011 onay tarihli fiyat tarifesinde Gölhisar Tefenni hattı için 5 TL ücretle yolcu taşıma izni alındığı görülmüştür. Bu tarifede, 26 Ekim 2009 tarihli tarife ile karşılaştırıldığında bazı hatlarda fiyatların azaldığı bazılarında aynı kaldığı dikkat

² Normal koşullarda 100 Kilometre altı mesafeler için taban tarife geçerli olmayabilir ise de bahse konu hat bir ara durak olduğundan taban fiyat tarifesine tabiidir.

11-39/812-255

140 çekmiştir. Fiyat azaltılan hatlar sadece Gölhisar-Tefenni hattından ibaret olmayıp Fethiye-Burdur hattında da fiyat indirimi yapılmıştır. Şikâyetçi tarafından bilet fotokopisi ve fotoğraf ile tevsik edildiği üzere önaraştırmaya konu Gölhisar-Tefenni hattında tarife 5 TL belirlenmesine karşın gidiş ..... TL dönüş ..... TL uygulanmaktadır. 5 TL olan bilet bedelinin ..... TL uygulanması % 30 indirim bandında yer aldığı için herhangi bir sorguya konu olmayacağı düşünülmüştür. Salt dönüş yolunda uygulanan % 30 indirim bandının altındaki fiyat tarifesinin de bir geçici “promosyon” uygulaması olduğu görüldüğünden, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun anlamında yıkıcı fiyat olarak kabul edilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

150 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.